

ATKRITUMU ŠĶIROŠANAS ABC

LATVIJAS
ZĀĻAIS PUNKTS

KAS IR ATKRITUMI?

Atkritumi ir jebkurš priekšmets vai viela, no kuras tās īpašnieks atbrīvojas, ir nolēmis vai spiests atbrīvoties.

Parasti atkritumus veido nevajadzīgi priekšmeti vai to daļas, pārtikas produktu iepakojumi, ēdienu pārpalikumi u.c.

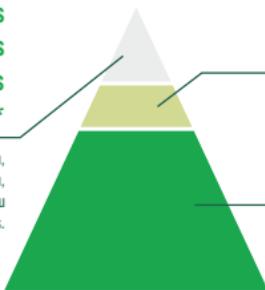
KĀ VEIDOJAS IZMAKSAS PAR ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANU?

Iepirkuma procedūrā noteiktas
un pašvaldības apstiprinātas
atkritumu apsaimniekošanas
operatora pakalpojumu izmaksas*

*izmaksas par sadzīves atkritumu savākšanu,
pārvadāšanu, pārkraušanu, uzglabāšanu,
šķirošanas infrastruktūras izveidošanu un uzturēšanu
un citas pakalpojuma sniedzēja izmaksas.

Dabas resursu nodoklis

SPRK apstiprinātais
sadzīves atkritumu
tarifs poligonā

5 S O L I ,

KĀ SAMAZINĀT IZMAKSAS PAR ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANU ?

Izvairies no atkritumu radīšanas.

Nepērē to, kas patiesībā nav vajadzīgs, bet iegādāto izmanto pēc iespējas ilgāk.

Izmanto specializētos šķirošanas konteinerus.

Iepakojumu, stikla taru, baterijas, tekstuili, BIO un citus atkritumu veidus - tos var šķirt speciālajos konteineros. Tāpat Latvijā pieejami vairāk nekā 70 šķirošanas laukumi.

Atceries par 5P!

Pasaki nē - atsakies no lietām, bez kurām vari iztikt!

Pārskati - izvēlies to, kas videi draudzīgs!

Pielieto vēlreiz - ja vari izmantot atkal, izmanto!

Pārveido - neizmet, bet atrodi citu pielietojumu!

Pārstrādā - šķiro un atbrīvo vidi no atkritumiem!

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Lūdz izveidot atbilstošu šķirošanas infrastruktūru.

Uzrunā atbildīgās institūcijas, namu pārvaldniekus vai atkritumu apsaimniekotāju un palīdz veicināt šķirošanas infrastruktūras pieejamību.

Uzzini par pareizu atkritumu šķirošanu.

Vaicā savam atkritumu apsaimniekotājam vai namu pārvaldniekam informāciju par pareizu atkritumu šķirošanu.

Zemākas izmaksas un
mazāks rēķins par nešķiroto
atkritumu apsaimniekošanu

Tirāka un zaļāka vide

IEGUVUMI, ŠĶIROJOT ATKRITUMUS

Samazināts poligono
noglabājamo
atkritumu apjoms

Samazināta pirmreizējo
dabas materiālu
izmantošana

KĀDUS ATKRITUMU VEIDUS VAR ŠĶIROT?

BEZ MAKSA

Vieglais iepakojums
jeb plastmasas,
papīra, metāla iepakojums

Stikla tara

Elektrotehnika

Baterijas

Tekstilizstrādājumi

Metāls

Koka iepakojums

u. c.

PAR MAKSU

Bioloģiski noārdāmie
atkritumi

Autoriepas

Lielgabarīta atkritumi –
mēbeles

Būvgrūži

u. c.

KO DRĪKST ŠĶIROT KONTEINEROS?

KO DRĪKST ŠĶIROT KONTEINEROS?

VIEGLĀ IEPAKOJUMA KONTEINERS

PLASTMASA

DRĪKST

Dzērienu plastmasas
pudeles

Kosmētikas un
sadzīves ķīmijas iepakojums

Plastmasas maisi,
citi nečaukstoši plēves
iepakojumi (LDPE) un
saldētu produktu iepakojums

Maizes maisiņi, jogura trauciņi,
gaļas kvadrātainais trauciņš,
čipsu paka, tīklinievida iepakojums,
konfekšu iepakojums.

NEDRĪKST:

Konteiners ir paredzēts tikai iepakojumam.

Tajā nedrīkst ievietot sadzīves atkritumus un vienreizlietojamus produktus.

Rotāļietas un citas plastmasas
sadzīves preces

Putuplasts

Vienreizlietojamie plastmasas
trauki un galda piederumi –
t.sk., salātu trauki, salmiņi u.tml,

Kosmētikas
un citu krāsu tūbīnas

KO DRĪKST ŠĶIROT KONTEINEROS?

VIEGLĀ IEPAKOJUMA KONTEINERS

PAPĪRS

DRĪKST

Papīra iepakojums un makulatūra

Papīra maisi

Makulatūra –
žurnāli, bukleti, grāmatas

Papīra un
kartona iepakojums

Dzērienu kartona iepakojums
(t.sk. tetrapakas)

NEDRĪKST:

Papīra izstrādājumi

Laminēts papīrs,
dāvanu maiss

Vienreizlietojamie trauki
un galda piederumi

Taukains, netirs
vai slapjš papīrs

Salvetes
un papīra dvieļi

Sīki sasmalcināts
papīrs

KO DRĪKST ŠĶIROT KONTEINEROS?

VIEGLĀ IEPAKOJUMA KONTEINERS

METĀLS

DRĪKST

Metāla iepakojums

Dzērienu skārdenes

Ēdienu skārda
iepakojums

Metāla konservu
bundžas

Vāki un korķi

NEDRĪKST:

Čiti metāla priekšmeti

Folija materiāli

KO DRĪKST ŠĶIROT KONTEINEROS?

STIKLA IEPAKOJUMA KONTEINERS

STIKLA IEPAKOJUMS

DRĪKST

Pārtikas stikla tara

Burkas

Pudeles

NEDRĪKST:

Citi stikla izstrādājumi

Stikla sadzīves
priekšmeti

Plakanais stikls -
logi, spoguļi, foto rāmju stiks

Keramikas trauki
un tara

Kristāla trauki
un izstrādājumi

KO DRĪKST ŠĶIROT KONTEINEROS?

BIO KONTEINERS

DRĪKST

Pārtikas atkritumi

Bojagi augļi un dārzeņi, serdes, mīzas, kauliņi un sēklas, riekiņi un to čaulas

Svaiga un termiski apstrādāta gaļa un galas izstrādājumi, zivju atgriezumi, kauli un asakas no mājsaimniecību virtuvei

Maizes un miltu izstrādājumi

Siers, biezpiens un cīti cieši piena produkti, izņemot šķidrumus

Kafijas un tējas biezumi bez maisiņiem un filtriem

Graudaugi un to izstrādājumi

Svaigas un termiski apstrādātas ūdens caumalas

Grieztie ziedi, telpaugu lapas, nelieli zari un saknes bez zemes

Augi un to saknes, nezāles, noplauta zāle, lapas, nelieli krūmu un koku zari diametrā līdz 5 mm, mulča, sabojājusies dārza raža

NEDRĪKST:

Šķidrumi - zupas, mērces, eljas, marinādes, kompoti, ievārijumi

Lielā dārza atkritumi - resni zari, celmi

Jebkāda veida tūjas

Autņēkisites, bērnu paklājiņi, paketes, testarp bioloģiskās autņēkisites

Papirs, kartons un to izstrādājumi

BIO maisiņi, iepakojums un paklājiņi, BIO plēves un pukupedi dārzam

Vienreizizletojamie papīra un plastmasas šķīvji un glāzes, jebkāds otrs iepakojums

Mājdzīvnieku pakaļi un izķārījumi

Pelni un grīta ogleš

Jebkādi dārza materiāli, kas nav pārstrādājami - akmeņi, augstne u.tml.

SIA "JUMIS" PIEDĀVĀTĀS ŠKIROŠANAS IESPĒJAS

Siguldas iedzīvotājiem (Siguldas pilsēta, Siguldas, Allažu, Mores pagasti):

- ✓ Individuālie īpaši marķēti bezmaksas atkritumu šķirošanas maisi privātpersonām vieglā iepakojumā (plastmasas, metāla, papīra) un stikla šķirošanai
- ✓ Individuālie konteineri stikla šķirošanai
- ✓ Individuālie konteineri vieglā iepakojuma šķirošanai
- ✓ Individuālie konteineri kartona iepakojuma šķirošanai
- ✓ Individuālie konteineri bioloģisko atkritumu šķirošanai
- ✓ Individuālie īpaši marķēti atkritumu šķirošanas maisi zaļajiem dārza atkritumiem
- ✓ Publiski pieejamie bezmaksas konteineri vieglā iepakojuma, stikla iepakojuma un tekstila šķirošanai

Piesaki savu konteineru – privātmāju iedzīvotāji, zvanot pa tel. 26112288 vai rakstot uz e-pastu info@jumis.lv; daudzdzīvokļu namu iedzīvotāji – vēršoties pie savu namu apsaimniekotāja.

Siguldas iedzīvotājiem (Mālpils pagasts):

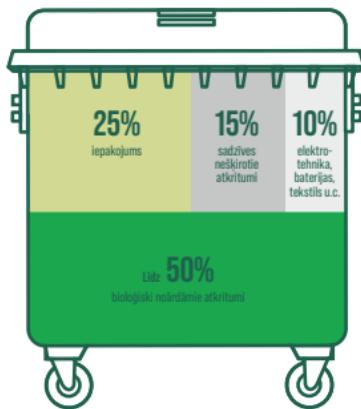
- ✓ Individuālie konteineri bioloģisko atkritumu šķirošanai
- ✓ Publiski pieejamie bezmaksas konteineri vieglā iepakojuma, stikla iepakojuma šķirošanai

PSIA "Jumis" atkritumu šķirošanas laukumi:

- ✓ "Zemdegas", Siguldas pagasts

ATKRITUMU KONTEINERA SATURS, PAREIZI ŠĶIROJOT

Pareizi šķirojot, iespējams samazināt līdz pat 35% no kopējā rēķina par atkritumu apsaimniekošanu!

PADOMI PAREIZAI ATKRITUMU ŠĶIROŠANAI

Atceries!

✓ Neizmet šķirotos atkritumus maisos!

Konteinerā izber atkritumus no plastmasas, papīra vai bio maisiem, lai šķiroto atkritumu sastāvs ir pārskatāms. Tukšos maisus droši met vieglā iepakojuma konteinerā.

✓ Neizmet iepakojumu ar pārtikas paliekām!

Slapjš un netirs iepakojums var sabojāt visu šķiroto atkritumu saturu, tāpēc pārtikas iepakojumu atbrivo no ēdienu un dzērienu pārpalkumiem, nepieciešamības gadījumā izskalo. Pretejā gadījumā tie tiks izvesti par maksu kā sadzīves atkritumi.

✓ Saplacinī iepakojumu!

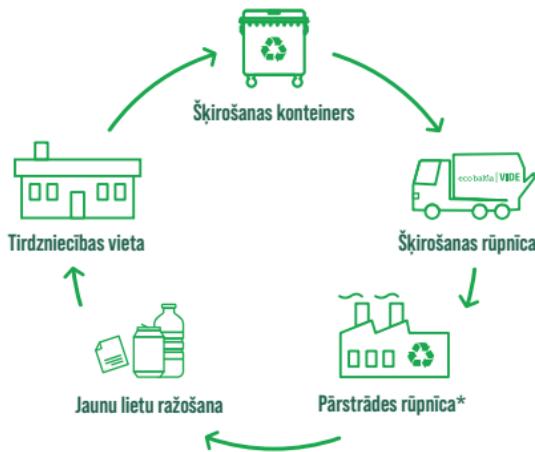
Palidzī tauptī resursus, lai atkritumu apsalīmniekotājam nav jāpārvadā tukšs gaiss un konteinerā ir vieta arī citu šķirotāju atkritumiem.

✓ Dodies uz veikalu ar savu maisiņu!

Samazini radīto atkritumu daudzumu.

✓ Ja šaubies par pareizu atkritumu šķirošanu, jautā!

ŠKIROTO ATKRITUMU CELŠ APRITES EKONOMIKĀ:

*Ari Latvijā darbojas vairākas pārstrādes rūpnicas, piemēram, PET pudeles un polimēri norāk AS "Eco Baltā" pārstrādes rūpnicās AS "PET Baltija", Jelgavā, un SIA "Nordic plast", Olainē. Iš, ko nav iepriekš jās pārstrādāt Latvijā, transportē uz rūpničām citviet pasaulē.

ESI ZINOŠS IEGŪSTI VAIRĀK INFORMĀCIJAS PAR ATKRITUMU ŠĶIROŠANU!

www.jumis.lv

26 112 288
 info@jumis.lv

Par to, kā šķirot un samazināt atkritumu apjomu, lasi arī:

www.zala.lv

pieccina.zala.lv

www.skirobio.lv

LATVIJAS
ZĀLAIS PUNKTS